

SESVETE U SRCU

Stanko Bešlić

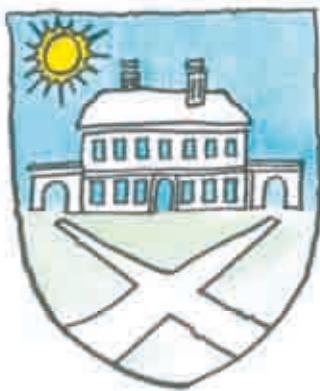
SESVETE U SRCU

Stanko Bešlić

Na istoku, u podnožju gore Medvednice, smjestile su se Sesvete. Sesvete su najistočnija te površinom i brojem stanovnika najveća četvrt Grada Zagreba. Sesvete su centar i najveće naselje Sesvetskog prigorja. Južno od Sesveta prestaju obronci Medvednice i prostire se velika ravnica sve do „hude“ rijeke Save. Sjeveroistočno put vodi za Podravinu, a prema istoku, put vodi prema Dugom selu, odnosno prema Slavoniji. Tako ispada da su Sesvete na sjecištu brojnih i važnih putova koje su ljudi od pamтивjeka koristili za putovanja i prijevoz roba.

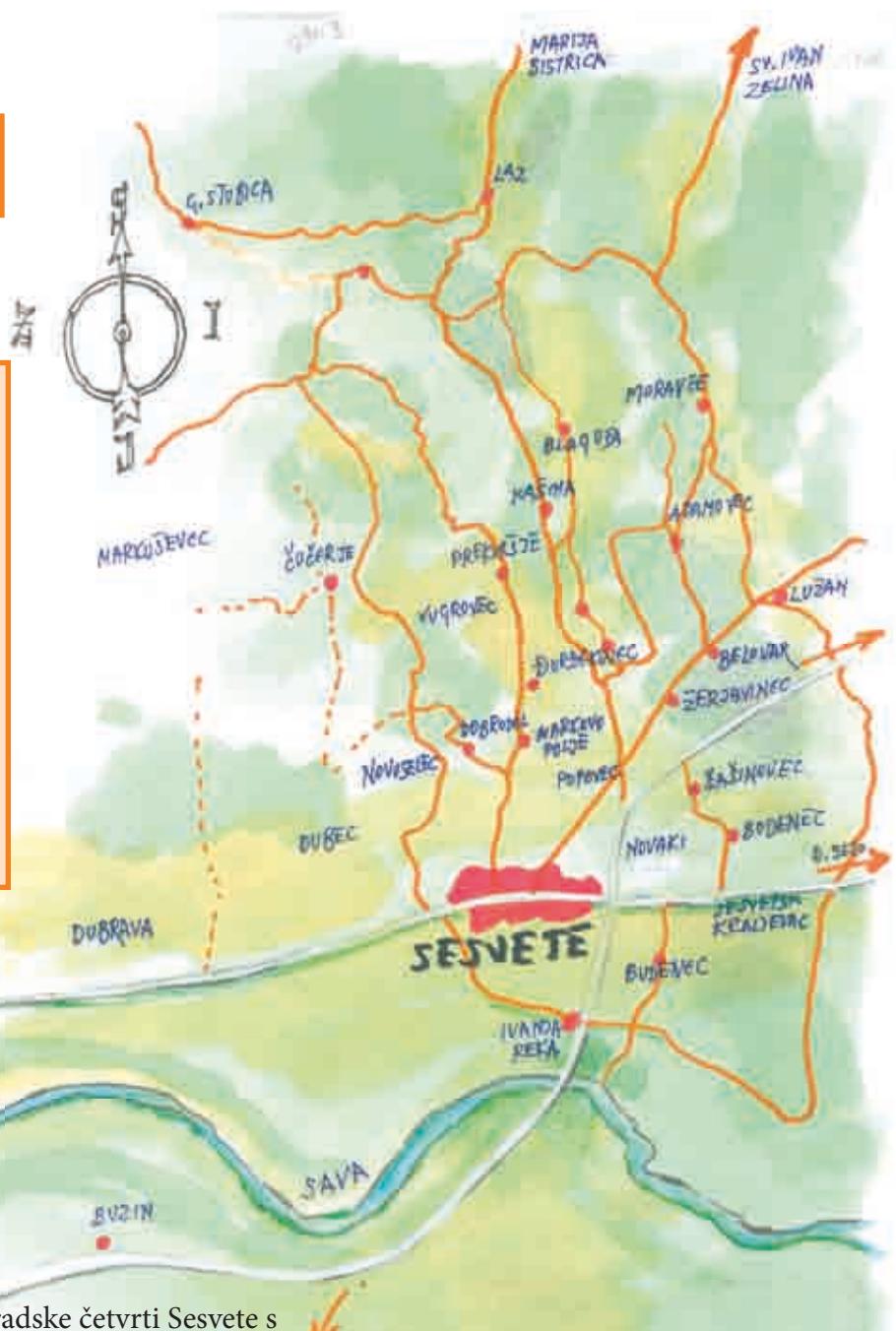

Tradicionalna ženska narodna nošnja iz Sesveta i okolice. Nošnja djeluje ljupko i prozračno. Čitavom nošnjom dominira veliki crveni cvjetni vez.

Grb Sesveta

Gradska četvrt Sesvete prostire se na 165,25 km², ima na desetke naselja i sveukupno broji 70 tisuća stanovnika. Sesvete se nalaze na visini od 125 m nad morem.

Planski prikaz položaja gradske četvrti Sesvete s položajem većih sela i naselja. Na zapadnoj strani nastavlja se ravnica u kojoj su smještena brojna naselja i gradske četvrti hrvatske metropole, grada Zagreba. Zagreb je sa svojih 750 tisuća stanovnika kulturno i gospodarsko središte države.

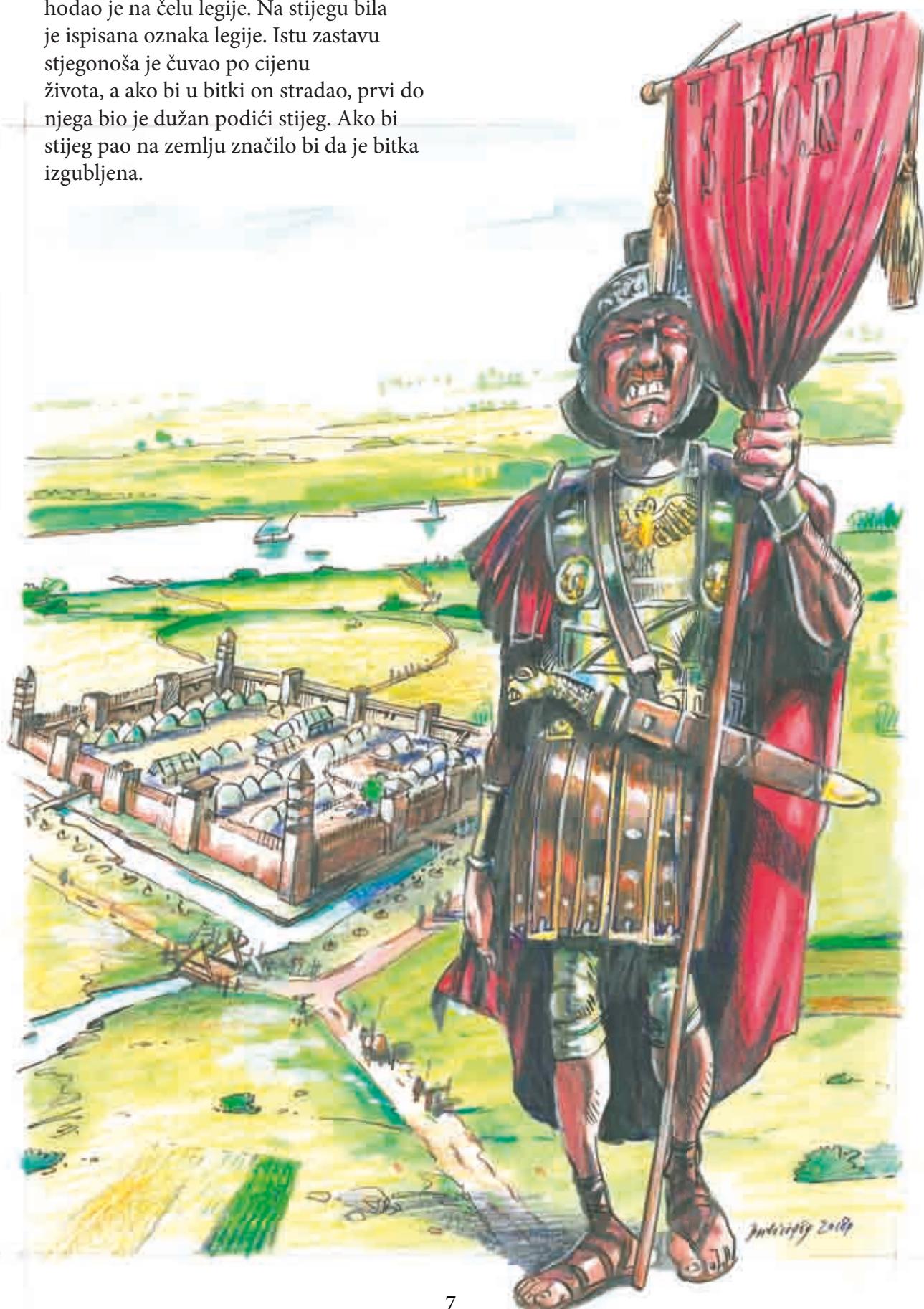
Kroz povijest Sesvetama su prolazili razni narodi, a neki se i nastanjivali. Prolazile su brojne vojske, a među njima rimska je bila najmoćnija. Rim je imao izuzetno dobro organiziranu državu i vojsku. Rimljani su po svojoj prirodi bili osvajači, i to vrlo uspješni osvajači jer su svojom učinkovitom ratnom strategijom zagospodarili s ondašnjim starim svijetom, a došli su i do područja današnjih Sesveta.

Domaće stanovništvo mudro je postupilo te se bez bitnijih sukoba uklopilo i prihvatio nove gospodare, a vrijeme je pokazalo da su im Rimljani dobri susjedi, jer uz rimsku vojsku došle su brojne zanatlige, učeni građevinari i obrazovani ljudi koji su domaće stanovništvo podučili kako bolje sijati i obrađivati polja, uzgajati bolju i kvalitetniju vinovu lozu, graditi stabilne kuće i kvalitetne ceste itd.

Rimski vojnik bio je odlično obučen, a bio je opremljen lakim pješačkim naoružanjem. Pješaštvo je bilo glavna snaga moćnoga Rima. Rimska vojska bila je podijeljena na legije. Svaka se legija sastojala od deset kohorti. Kohorta je imala između pet i šest centurija. Centurija se sastojala od 80 vojnika, a zapovijedao joj je centurion. Njihova pratnja bili su brojni streličari (sagittarii). Legije ili kohorte u pravilu su postavljale tabore na širokim prostranim ravnicama, a vojnici su spavali u šatorima. U slučaju stalnog boravka izgradili bi utvrdu od drvenih trupaca.

Značajan arheološki lokalitet iz rimskog doba nalazi se u Glavnici Donjoj na brdu Kuzelin, gdje je utvrđeno da je živio veći broj ljudi, a pronađena je i vojna utvrda te naselje. Nadalje, značajni su nalazi iz Đurđekovca, gdje je pronađena statua Ikara i Jelkovca, odakle potječe rimski miljokaz. Sva nalazišta još nisu istražena, a i ova su podarila veliki broj artefakata, od nakita i pribora, do oruđa i oružja, nalaza iz grobova itd.

Rimski vojnik stjegonoša (vexillarius) hodao je na čelu legije. Na stijegu bila je ispisana oznaka legije. Istu zastavu stjegonoša je čuvao po cijenu života, a ako bi u bitki on stradao, prvi do njega bio je dužan podići stijeg. Ako bi stijeg pao na zemlju značilo bi da je bitka izgubljena.

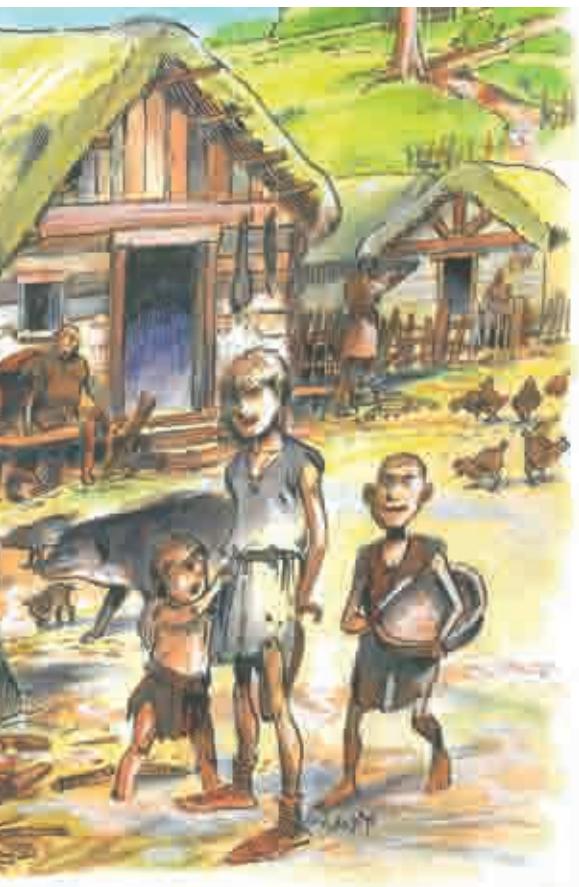

Rani srednji vijek doba je društvenog i socijalnog pada cijele Europe pa tako i ovoga kraja. Prodiru razna pljačkaška plemena, a među njima najmoćnija su germanska plemena te Avari, nomadski narod nepoznatog podrijetla. U tom periodu sesvetski kraj slabo je naseljen, a domaće se stanovništvo bavi proizvodnjom hrane manje-više za svoje potrebe.

Avari su bili nomadski narod s istoka koji je u svojim pohodima palio i pljačkao. Malo što iza njih ostajalo bi pošteđeno. Uglavnom su bili opremljeni konjaničkim naoružanjem i bili su poznati kao vješti jahači. Za njih se govorilo da umiru u sedlu. Bili su odlični borci vični svakom oružju i teško im se bilo suprostaviti. Harali su cijelom ondašnjom Europom, prodrli su i u Hrvatsku, no ipak je nisu uspjeli slomiti, Hrvati su se obranili.

8. stoljeće vrijeme je kada na ova područja nadiru hrvatska plemena te se s vremenom asimiliraju s domaćim stanovništvom.

Prikaz sela i njegovih stanovnika koji su zaokupljeni uobičajenim poslovima. Neki muški sijeku drva, drugi štave kožu; u pozadini jedna žena priprema mirisan ručak, a djeca kao djeca - ima ih na sve strane, veselo cikću i skaču s jednog na drugi kraj sela.

Osmanlije napadaju i pljačkaju sesvetski kraj od 70-ih godina 15. st. Godine 1482. prestravljeni seljani obraćaju se Kaptolu za zaštitu i pomoć.

Godine 1573. u gluho doba noći, pod vodstvom kmeta Matije Gupca, po predaji u Gornjoj Stubici digoše seljaci bunu protiv svojih gospodara, vlastelina. Digoše seljaci bunu protiv nameta i daća, protiv nepravde, digoše se seljaci za pravicu i za svoje dostojanstvo. Uzeše seljaci u svoje žuljevite ruke mitske sjekire, vile, kolce i u boj na vlastelinski dvor. Brzo se proču za taj prvorazredni događaj cijelim Zagorjem i Prigorjem. I Prigorci dograbiše kuke i motike i udri ..... krv je potekla, rat je to, ljudi.

Nakon početnih uspjeha plemići su uvidjeli da je vrag odnio šalu te su se bolje organizirali, dovukli nove topove, nove konjanike, i još brojne plaćenike te su na jedvite jade uspjeli svladati hrabru seljačku vojsku. Za seljake nije bilo milosti .

Tridesetak godina kasnije, od 1608. do 1610. na sesvetskom području dolazi do Prve bune štibrenaca. Hrvatski sabor zaključio je dana 20. travnja 1610 „pošto su kmetovi sela Kraljevec i Dumovec, koji pripadaju Zagrebačkom kaptolu, otkazali poslušnost i otvoreno se pobunili, neka ih se goni i hvataju članovi kaptola po cijeloj kraljevini slobodno i bez ikakvih zapreka, a posebice Blaža Filipovića kao podstrekača kmetova.

Seoski vojnici i izviđači primijetili su kretanje plemičke konjice.

Sraz hrabrih i odlučnih seljaka-vojnika i plemičkih oklopnika bio je žestok, krvav i bez milosti. Seljaci su se hrabro borili, no nisu bili u stanju pobijediti profesionalnu plaćeničku vojsku. Potučeni su do boli, brojni su izginuli, a oni koji su preživjeli grubo su kažnjavani, vješanjem, razapinjanjem te sakacanjem, kao što je odsijecanje ruku, nogu, rezanjem ušiju, vađenjem jednog ili oba oka i sl.

Prikaz mušketira, vojnika opremljenog mušketom, puškom kremenjačom iz 16.st.

Osim puške nosio je dugački nož te mač koji je koristio u bliskoj borbi, tj. kad nije imao vremena napuniti pušku. Na glavi je nosio veliku metalnu kacigu koja ga je učinkovito štitila od raznih udaraca u glavu. Naramenice su bile gipke, načinjene od metala u više dijelova koji su bili međusobno povezani alkama. Tijelo mu je čuvao čvrst metalni oklop preko kojega je bio prebačen kožni remen na kojem su bile obješene vrećica s puščanim zrnima te vrećica s barutom.

Sraz vlastelinske vojske i odvažnih seljaka bio je žestok.

Ručni mlin za pšenicu bio je veliko tehnološko čudo svoga vremena, bio je malenog formata, mogao je stati u bilo koji dio kuće i nije bila potrebna velika snaga za pokretanje što je u konačnici značilo da se do svježega brašna moglo doći lagano u svako doba dana.

Doseljenici su pristizali iz raznih dijelova svijeta u potrazi za boljim životom. I nisu pogriješili jer su ih domaći u pravilu objeručke prigrili i pokazali se širokogrudnim domaćinima.

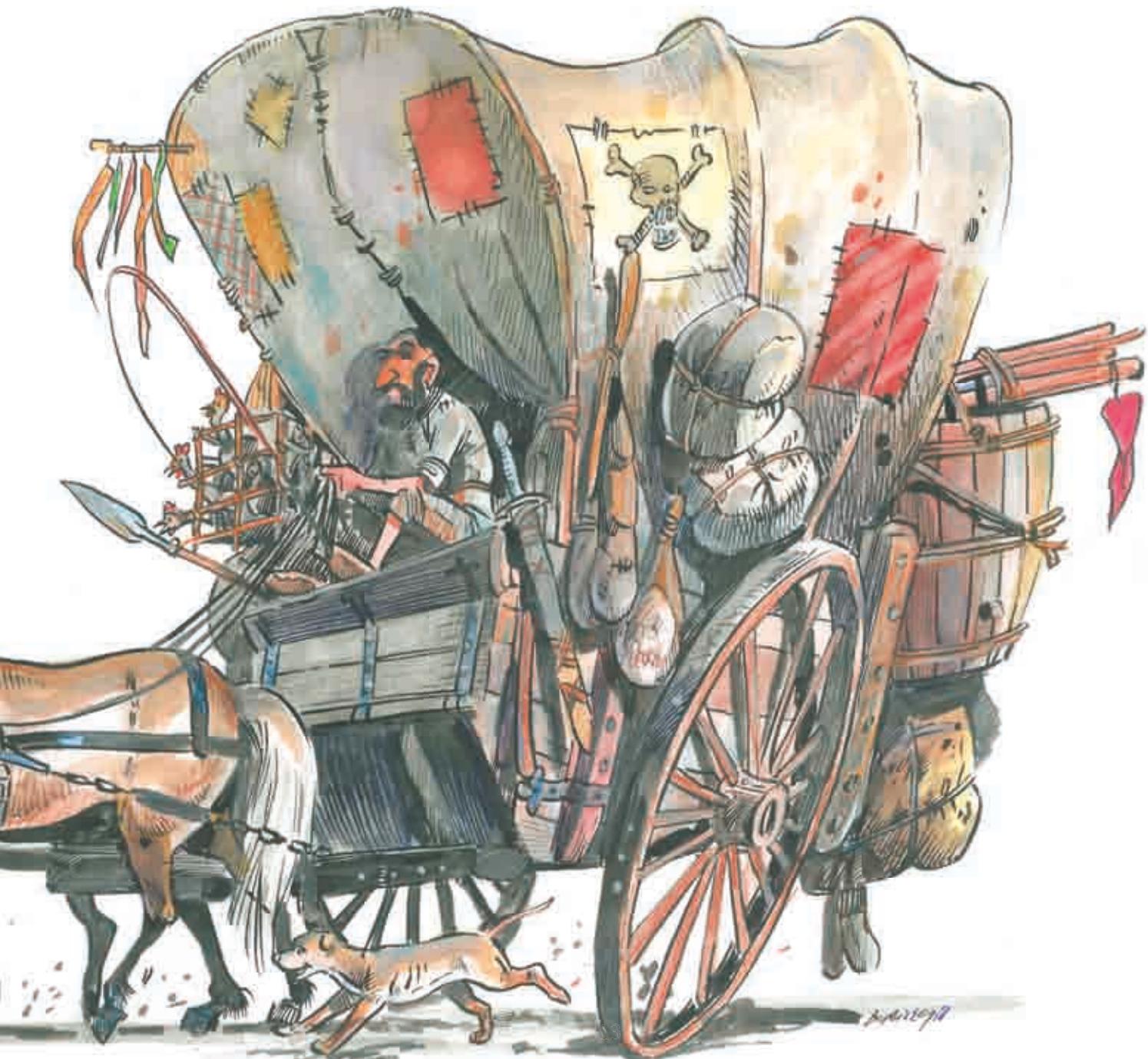
Među tim doseljenicima bili su i brojni majstori, zidari, tesari, kovači, a crkvene knjige bilježe prvog obrtnika, Nikolu Fanjeka 1858. godine. Bijaše krojač.

Konjska zaprega - mobilna trgovina, ljekarna i još ponešto, na svom svakodnevnom putu, krcata raznom robom, mirodijama, ali i brigama.

Sesvete su se smjestile na raskrižju brojnih značajnih putova kojima se išlo za Slavoniju, Budimpeštu, Beč, Kordun, Baniju i Jadransko more. Koristeći tu pogodnost brojni trgovci kretali su se u svim smjerovima, dolazili izdaleka i donosili novu robu, nove začine, nova oružja, a i brojne korisne informacije i vijesti iz ostatka svijeta. Tako su neki putnici namjernici predahnuli i kratko se zadržali u prenoćištu da se okrijepe, a neki su ostajali i duže.

Crkva i svećenstvo imali su važnu društvenu ulogu na području čitave Hrvatske pa tako i u Sesvetama. Svećenici su bili obrazovani ljudi, a nerijetko je u njihovim redovima bilo pravih liječnika i iscjelitelja, no najveću su ulogu imali u obrazovanju puka. Nadarenu su djecu školovali te ih slali na studije. Jedan od najznačajnijih je zagrebački kanonik Blaž od Moravča, koji je živio u 15. st.

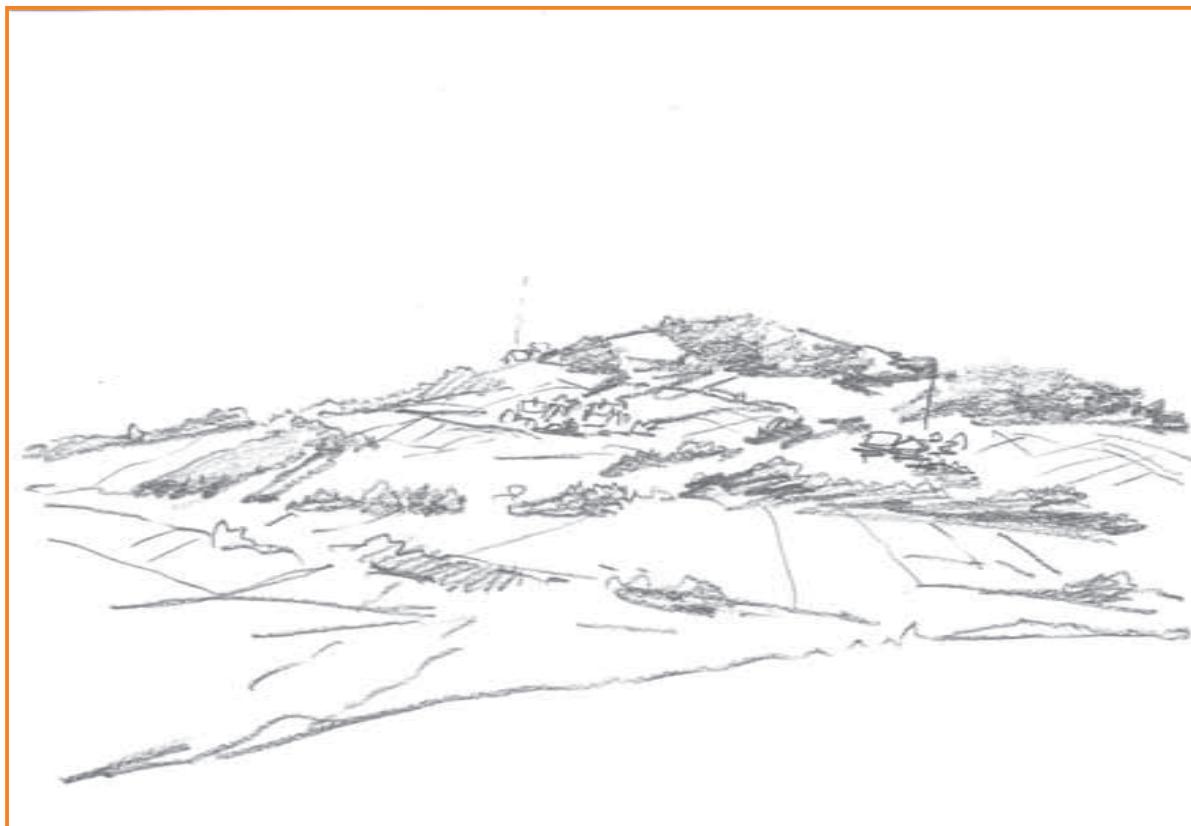

U sesvetskim gustim i neprohodnim šumama spretno se skrivaо moslavački hajduk Joco Udmanić (1843-1867). Kako predaja kaže bio je naočit i zgodan momak, skoro muškarac, ali svakako lukav tat. U narodu je dobro prolazio i ljudi su ga simpatizirali, jer kako je zapisano, ono što je od bogatih uzeo sirotinji je davaо.

Tako je jednom zgodom nekako potkraj dana lukavi Joco s isukanom sabljom iskočio iz šipražja pred kočiju i nasmrt preplašio kočijaša. Kočija je prevozila ni manje ni više već plemenitog Dragutina Domjanića, inače djeda poznatog pjesnika. Za treptaj oka Joco je zarobio kočiju, preplašenoga kočijaša i plemenitog Domjanića ostavi pokraj prašnjava puta, a on se istom zaputi sve do Zagreba. ....

S prvim mrakom istoga dana tat Joco vratio je konje i kočiju zabrinutom vlasniku te mu dade još i 2 forinte.

Joco je još dugo uspješno haračio sesvetskim krajem, a da mu rabota bude lakša imao je brojne svoje jatake. Jedan od poznatijih jataka neki je Đuris iz Kraljevca.

Po predaji i po šturmim zapisima, Joco Udmanić bio je stasit momak plećatih ramena, duge kose i široka osmjeha.

Željeznica i željeznička pruga dolazi u Sesvete 1870. god. i to iz Mađarske, preko Koprivnice, Križevaca, Dugog Sela pa kroz Sesvete do Zagreba. Danas se to možda čini malo i skromno, ali za ono vrijeme bio je to veliki dan i pravo veliko čudo. Dolaskom pruge došlo je i novo doba u kojem nastaju nove vrijednosti jer su ljudi mogli jednostavnije i brže putovati. Mogli su jeftino i jednostavno svoju robu otpremati poglavito u Zagreb, koji je bio veliki potrošač seoskih dobara pa su seljaci odjednom mogli lako i sigurno doći na brojne tržnice i plasirati svoju robu za koju su dobivali gotov novac. Osim toga, lakše su kupovali neophodne potrepštine za kućanstvo.

Prve vlakove vukle su goleme željezne grdosije, lokomotive. Bili su to veliki i moćni strojevi pogonjeni na vodenu paru, a ugljen je služio kao gorivo. Stvarali su veliku buku i dim pa se ista ceremonija mogla nadaleko vidjeti i čuti.

Lokomotivom je upravljao strojovođa, a njegov pomoćnik bio je ložač. Strojovođa se brinuo o svemu vezanom za lokomotivu i vlak, brinuo se da svi instrumenti funkcioniraju, da je tlak vode i vodene pare dobar, da u kotlovnici ima dosta ugljena i da ložač Dragec ne spava.

Doseljenici su bili obični ljudi, zemljoradnici, ratari, razni zanatlije u potrazi za boljim sutra. To su u pravilu bili muž, žena te nekoliko male djece, jedan kovčeg i nekoliko zavežljaja, breme briga i to im bijaše sva imovina.

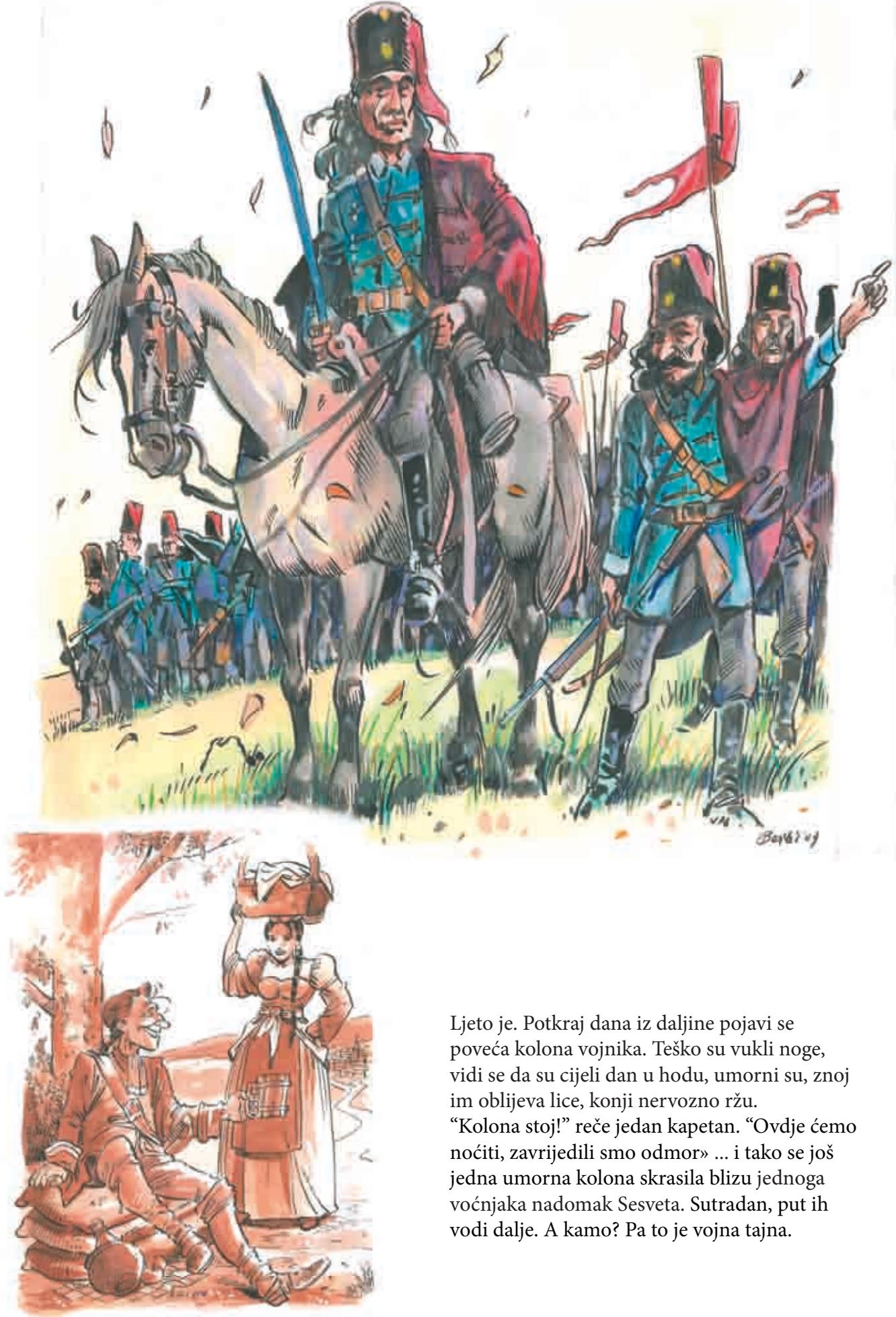
Dolazili su iz raznih krajeva zemlje, iz Dalmacije, Slavonije, Bosne i Hercegovine.... a oni koji su odlučili ostati nisu pogriješili. Lako su se udomaćili, a brzo su ih prihvatali dobri ljudi iz Sesveta.

Najveći rast stanovništva u Sesvetama, kako kronike govore, dogodio se nakon Drugog svjetskog rata ponajprije gradnjom velikih proizvodnih pogona koji su zahtijevali brojnu radnu snagu. Tako se u kratkom vremenskom razdoblju općina proširila do nesagledivih razmjera i broj stanovnika popeo se s tisuću na nekoliko desetaka tisuća. Sve su to bile mlade progresivne obitelji koje su nerijetko imale veliki broj djece. Sve to omogućilo je veliki procvat i napredak općine, bio je to život s veseljem jer život je radost.

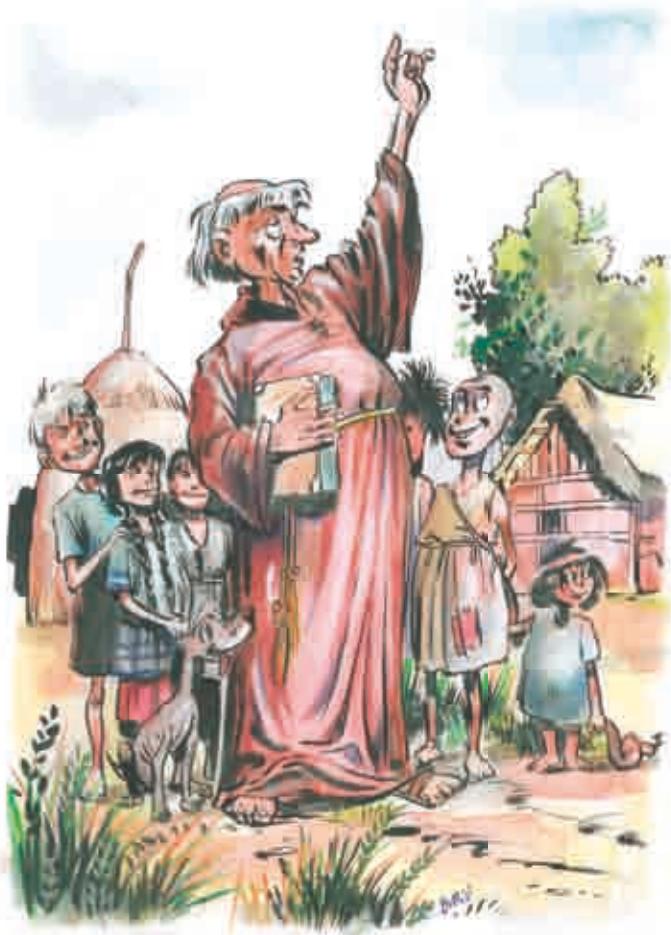

Pogled na pitomo selo Dobrodol smješteno gotovo pri vrhu brežuljka. Kao i većina prigorskih sela ni ovo nije jako veliko. Tek nekoliko kuća i staja, mala zaravan u centru sela gdje su se ljudi okupljali kad bi se nešto slavilo, vjenčanje, krštenje i slično. Selo je odisalo spokojem, a ljudi su se bavili raznim ratarskim poslovima. Iz daljine bi dopirao lavež pasa i nekako u smiraj dana kad se stoka vraća na konak začu se čaroban glas i zaori se dolinom pjesma. ...”Ah to se Bara vraća, samo ona tak peva”, reče jedan stariji seljanin naslonjen na ogradu od granja. “Je to je naša Bara”.

Ljeto je. Potkraj dana iz daljine pojavi se poveća kolona vojnika. Teško su vukli noge, vidi se da su cijeli dan u hodu, umorni su, znoj im oblijeva lice, konji nervozno ržu.

“Kolona stoj!” reče jedan kapetan. “Ovdje ćemo noćiti, zavrijedili smo odmor» ... i tako se još jedna umorna kolona skrasila blizu jednoga voćnjaka nadomak Sesveta. Sutradan, put ih vodi dalje. A kamo? Pa to je vojna tajna.

Sesvete su se razvile na srednjovjekovnom kaptolskom posjedu na kojem su zagrebački kanonici podignuli crkvu Svih Svetih, koja se prvi put spominje 1328. godine. Nekoliko godina kasnije (1334.) zapisano je bez imena „selo kod crkve Svih svetih“. Glavna značajka spomenutog sela crkva je Svih svetih po kojoj je i dobilo ime.

Godine gospodnje 1773. završena je gradnja nove barokne crkve Svih Svetih s dva visoka zvonika. Unutrašnjost crkve uređena je s posebnom pažnjom i oslikana freskama. Crkveni inventar obogaćen je vrijednim drvenim klupama, kaležima i svijećnjacima. Sama gradnja crkve izazivala je veliku pozornost domaćih stanovnika te su nerijetko pomagali u izgradnji. Zvonjavom soba tornja te svetom misom i blagoslovom, uz prisutnost brojnih župljana označen je kraj gradnje.

Blaž Moravčanin (Blaž iz Moravča) prvi se put spominje 1460. godine kao kaptolski vikar. Koliko se zna, rođen je u selu Moravču 20-ak godina ranije, oko 1440. godine. Od 1462–67. studira kanonsko pravo u Ferrari i Padovi u Italiji, gdje je promoviran 1467. god. »sub titulo decretorum doctor« (»Juris Canonici doctor«). 1478. god spominje se kao kalnički arhiđakon. Nekako u to vrijeme radi na obrednoj knjizi koja je tiskana u Veneziji 1484. god.

Gradnja crkve bio je prvorazredni društveni događaj kako za Sesvete tako i za širi kraj. Ljudi su dolazili s divljenjem promatrati nastajanje novog zdanja.

1784. god. izgradena je jednokatna kurija nasuprot crkve Svih Svetih, čija je svrha bila postaja za kočije odnosno mjesto gdje su se mogli okrijepiti konji i putnici. U Kuriji se od 1977. godine nalazi Muzej Prigorja.

Vesela svadbena zaprega čeka
da se konji napoje prije negoli
ponovo krenu.

1836. god. osniva se škola u Vugrovcu. Iste godine u školu se upisuje 66 djece, a nastava se održava u četiri razreda.

Pučka učiona u Cerju je osnovana 1851. godine, a 1858. godine podignuta je nova školska zgrada u kojoj su školu pohađali i dječaci i djevojčice.

1863. god. utemeljena je i podignuta učiteljska i učenička knjižnica u Cerju. Stanoviti šumar Antun Kafka darovao je u tu svrhu 3 forinte.

1956. godine osnovana je Knjižnica Sesvete. Bila je smještena u zgradici Kurije u kojoj se danas nalazi Muzej Prigorja. Godine 1964. godine knjižnica je preseljena u novi prostor u zgradu Narodnog sveučilišta Sesvete.

Sesvete postaju samostalna općina 1851. godine. Sjedište općine nalazilo se do 1903. godine u Maksimiru kada je preseljen općinski ured u Sesvete.

Pjesnik Dragutin Domjanić

Pjesnik Dragutin Domjanić rođen je u Adamovcu 12. rujna 1875. god. u plemičkoj obitelji. Školovao se u Zagrebu, u gimnaziji, a po završetku upisuje pravni fakultet, koji je završio 1898. god., a doktorirao godinu dana kasnije. Nedugo potom postaje gradski sudac pa i vijećnik Banskog stola, a 1909. prvi se put javlja zbirkom pjesama koju je napisao na štokavici. Autor je marionetne igre "Petrica Kerempuh i spametni osel". Domjanić je bio lirske orijentiran čovjek, umjetnik i pomalo rezerviran nad budućnošću i pomalo skeptičan nad sadašnjošću. Vidno je žalovao nad ljepotom prošlosti, a sve se to zrcalilo u njegovom umjetničkom radu, tim pjesmama nabijenima silnim emocijama čiji je najpoznatiji primjer pjesma «Fala».

Domjanić umire u Zagrebu 1933. god.

Ivan Grandić

Ivan Grandić rođen je u Šašinovcu 25. ožujka 1879. Osnovnu školu završio je u Cerju. Član predsjedništva HSS, povremeno surađuje s listom Seljačka sloga i postaje predsjednik mljekarske zadruge u Šašinovcu. 1927. god. izabran je za zastupnika u Narodnoj skupštini. 1928. god ranjen je u ruku u Beogradu u Narodnoj skupštini kad je pokušao zaštititi Stjepana Radića, koji je tom prilikom teško ranjen, a od istih rana 49 dana kasnije i preminuo. U tom atentatu ranjen je i brat Stjepana Radića, Pavle Radić, Đuro Basarićek i Ivan Pernar. Ivan Grandić umire 31. ožujka 1953. te biva pokopan na groblju Mirogoj u zajedničku grobnicu sa Stjepanom i Pavlom Radićem, Basarićekom i Pernarom.

Godine 1898. otpočinje gradnja tvornice mesnate robe i masti d.d. Sesvetah. Osnivanje tvornice pokazalo se kao dobar poslovni potez jer je tvornica uspješno i dobro radila te se vrlo brzo pokazala potreba za proširenjem kapaciteta što se dogodilo 1920. god.

Tvornica je nacionalizirana 1946. godine te je iz nje nastao PIK Sljeme. S vremenom je postala vodeća tvornica mesa i mesnih prerađevina u ovom dijelu Europe.

PIK Sljeme imao je i svoju veliku farmu svinja tovljenika za svoje potrebe.

Obitelj Badel imala je malu destileriju špirita i octa koja je također nacionalizirana nakon Drugog svjetskog rata. Tek je tada postala tvornica Badel, tvornica alkoholnih i bezalkoholnih pića. Badel se uspješno, velikim koracima, širio i razvijao, gradili su brojne pogone po cijeloj Hrvatskoj, surađivali s brojnim seoskim zadrugama te bili jedno od većih poduzeća tog profila u ovom dijelu Europe.

Gastarbajter je naziv za ljude koji su trbuhom za kruhom odlazili raditi u druge zemlje. Takav jedan veliki egzodus odigrao se nedugo poslije Drugog svjetskog rata. Otpočeo je 50-ih god prošlog stoljeća. Odlazili su uglavnom u Austriju, Njemačku te u manjem broju za SAD i Australiju. Odlazili su na privremeni rad koji je potrajan godinama, nerijetko desetljećima, a nažalost brojni se nikad nisu vratili.

Muška narodna nošnja iz okolice Sesveta.

1991. god. Hrvatska donosi odluku o razdruživanju iz SFRJ te većinskom odlukom u Saboru postaje samostalna država. Tu odluku veliki dio srpskog stanovništva u RH nije prihvatio s razumijevanjem ni odobravanjem te se dohvatio oružja i digao oružanu pobunu protiv matične zemlje, uz izdašnu pomoć JNA, ondašnje milicije i silnu logistiku iz Srbije. Oružana pobuna otpočela je u Kninu protjerivanjem Hrvata paljenjem njihovih kuća, a nastavila se i u drugim mjestima u kojima su Srbi bili relativna većina. Te napade izvodilo je mobilizirano lokalno srpsko stanovništvo kojeg je naoružala i opremila JNA. Tenkovi, topovi, ratni avioni, ratni brodovi, brojna milicija i još brojniji dobrovoljci iz Srbije svom žestinom napali su praktički cijelu Hrvatsku pa i sam Zagreb. Najžešći napadi odvijali su se u rubnim dijelovima Hrvatske, Osijeku, Vukovaru, Iloku, Slavonskom Brodu, Škabrnji, Dubrovniku i brojnim drugim većim i manjim naseljima i gradovima.

Hrvatska mladež i svi drugi ustali su gotovo goloruki i suprotstavili se tom agresoru. Nedugo prije proglašenja suverene i samostalne RH osnovan je Zbor narodne garde kao prve oružane vojne formacije Hrvatske vojske koja je u ratnom vihoru izrasla u vojsku koja je uspjela zaustaviti i poraziti sve četnike i sve srpske dobrovoljce. U vrijeme Domovinskog rata u samim

Sesvetama nije bilo većih borbenih djelovanja. No vrijedno je spomenuti da je u kraćem sukobu hrvatskih teritorijalaca i JNA zauzeto veliko skladište oružja i streljiva. Budući da se radilo o velikoj količini, to je oružje bilo itekako od koristi našim vojnim postrojbama.

144. brigada iz Sesveta formirana je na početku ratnih djelovanja i na ponos svojih Sesvećana, sudjelovala je u sukobima na području Banovine, zaledju Sinja te na Južnom bojištu, a djelovala je i tijekom zadnje oslobodilačke operacije Oluje.

Hrvatski vojnik uspješno ispaljuje projektil na četnički tenk koji uništava.

Sesvete su, kao što je već spomenuto, smještene u podnožju šumovite Medvednice. Okružene su bogatom gustom šumom. Sa Sljemena struji svježi zrak koji klimu čini vrlo ugodnom. Šume obiluju visokim hrastovima, bukvama i ostalim vrstama drveća, u kojima su smještaj našle brojne životinjske vrste kao što su srne, jazavci, veprovi, kune, vjeverice kao i mnoge vrste ptica. Šume su ispresjecane bistrim potocima te izvorima pitke vode. Ljepota i bogatstvo prirode sesvetskog kraja mami mnoštvo šetača i izletnika. Najpoznatije se izletište zove «Pod lipom».

Uz žubor potoka sve vrvi od života. Kukci lepršaju na sve strane, a i ptice koje se njima hrane.

Uz žubor potoka sve vrvi od života. Kukci na sve strane lepršaju, a za njima ptice koje se njima hrane.

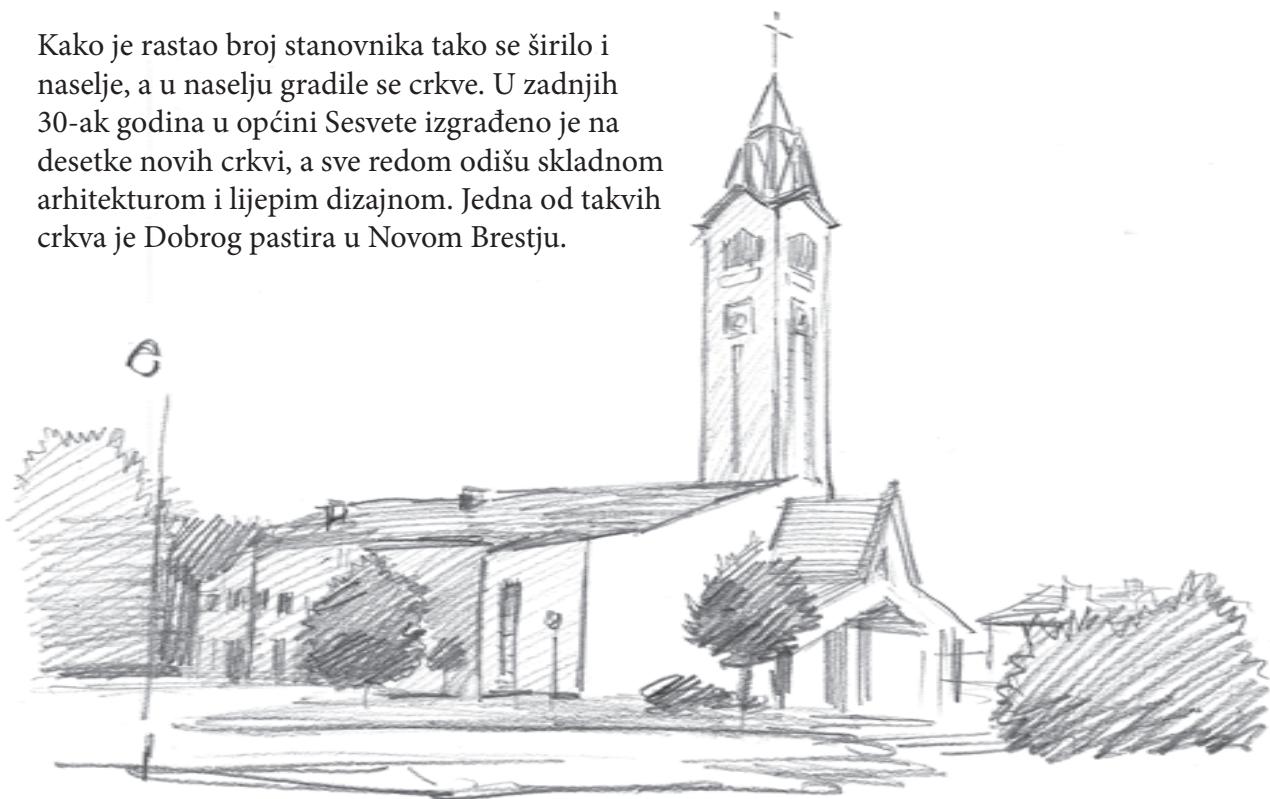
Šume su lijepе, velike, odišу
mirom i čistoćom i pravi su
mamac za svakog izletnika.

U Dumovcu, naselju na istoku Sesveta, osnovano je veliko sklonište za nezbrinute životinje, koje je vremenom postalo najveći azil za životinje u Hrvatskoj.

Kako je rastao broj stanovnika tako se širilo i naselje, a u naselju gradile se crkve. U zadnjih 30-ak godina u općini Sesvete izgrađeno je na desetke novih crkvi, a sve redom odišu skladnom arhitekturom i lijepim dizajnom. Jedna od takvih crkva je Dobrog pastira u Novom Brestju.

Novo naselje Jelkovec, smješteno na jugu Sesveta, naraslo je do neslućenih razmjera – u velikom i lijepom, modernom naselju s desecima zgrada smjestilo se gotovo 10 tisuća novih stanovnika. Naselje obiluje svim popratnim sadržajima kao što su osnovna i srednja škola, vrtić, razni dućani, prekrasni veliki parkovi itd.

Igor Vori

Igor Vori, rođen 20. rujna 1980. godine. Kao član hrvatske rukometne reprezentacije u Ateni 2004. godine osvaja zlato na OI. Osam godina kasnije, u Londonu 2012. na OI osvaja brončanu medalju. Na SP u Portugalu 2003. osvaja zlato, a u Tunisu 2005. te u Hrvatskoj 2009. osvaja srebra.

Tom briljantom sportskom nizu treba pridodati svu silu klupske trofeje koje je osvojio ostvario kao igrač Zagreba, Hamburga, Barcelone i PSG-a.

Sesvete puno ulažu u mlade, posebno u kulturu i sport. Stoga treba spomenuti NK Sesvete, zapaženog i uspješnog nogometnog drugoligaša koji osim seniorske momčadi ima kvalitetan i razvijen omladinski pogon.

Hrvatski klub Sesvete ima dugu i uspješnu tradiciju, o čemu svjedoče mnogobrojni trofeji i medalje. HK Sesvete osnovan je 1954. pod nazivom HK Sljeme kao hrvatski klub grčko-rimskog stila. Od utemeljenja kluba naovamo u HK SESVETE prodefilirali su brojni sportaši koji su marljivim radom ostvarivali zavidne rezultate u svim dobnim skupinama. Sportskom vodstvu kluba osim rezultata na strunjači bilo je važno, a u tome su i uspjeli, stvoriti i odgojiti mnoge generacije kvalitetnih ljudi.

Filip Hrgović

Sesvete imaju šampiona i to iz Starog Brestja gdje po prvi puta kao mladić oblači boksačke rukavice i uskače u ring. Nedugo potom 2010. godine postaje juniorski prvak svijeta u superteškoj kategoriji u Bakuu. Višestruki je prvak Hrvatske u juniorskoj i seniorskoj konkurenciji sve do 2017. godine kad prelazi u profesionalce. Godine 2015. postaje amaterski prvak Europe u superteškoj kategoriji. Godinu dana kasnije na OI u Rio de Janeiru osvaja broncu u superteškoj kategoriji.

Skice po Prigorju, crtež
olovkom.

STANKO BEŠLIĆ

Ime autora ove priповijesti nije nepoznato ljubiteljima domaćeg stripa. STANKO BEŠLIĆ, rođen 1955. u Slavonskom Brodu, svojedobno student zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti u klasi profesora Šuteja, profesionalno se bavi ilustracijom i crtanjem stripova od početka osamdesetih godina prošlog stoljeća. Stripove raznih žanrova objavljivao je u "Patku", "Modroj lasti", "SMIB-u", "Malim novinama", "Mi mladi", "Politikinom zabavniku", "Vidicima", "Oskaru", "SN reviji", "Kvizu", "Večernjem listu", "Erotici", "24 sata" i drugim listovima.

Stripove erotskog sadržaja, koje je sabrao u nekoliko već objavljenih albuma, objavljuje u specijaliziranim publikacijama u Nizozemskoj, Belgiji, Norveškoj, Švedskoj, Njemačkoj, Italiji. Svoju raznovrsnu likovnu djelatnost Bešlić je upotpunio scenografskim izvedbama u kazalištima (između ostalih i u HNK-u), izradom plakata, humorističnih razglednica, grafika s vedutama Zagreba, ilustracijom knjiga i raznim drugim poslovima grafičkog oblikovanja, a posljednjih se godina intenzivno bavi crtanjem slikovnica za djecu, među kojima prevladavaju informativnopoučni sadržaji.

SLIKOVNICA - GRAFIJA

SLIKOVNICA - GRAFIJA

“SELO MOJE BAKE” - izdavač SENS Zagreb
“PSI U HRVATA” - izdavač BUBALO Sesvete
“ŽIVI SVIJET KUKCI” - izdavač MERIDIJANI Zagreb
“ŽIVI SVIJET MORSKI SISAVCI” - izdavač MERIDIJANI Zagreb
“ŽIVI SVIJET GLODAVCI” - izdavač MERIDIJANI Zagreb
“ŽIVI SVIJET MORSKE RIBE” - izdavač Meridijani Zagreb
“ŽIVI SVIJET GUŠTERI” - izdavač MERIDIJANI Zagreb
“ŽIVI SVIJET PUŽEVI, ŽABE, KORNJAČE” - izdavač MERIDIJANI Zagreb
“KAKO NAUČITI CRTATI” - izdavač MERIDIJANI Zagreb
“BOŽIĆ U RAVNICI” - izdavač G.G.&BS PRINT Zagreb
“ŽIVI SVIJET KUNE” - izdavač G.G.&BS PRINT Zagreb
“ŽIVI SVIJET KOPITARI” - izdavač G.G.&BS PRINT Zagreb
“ŽIVI SVIJET MALI PAPKARI” - izdavač G.G.&BS PRINT Zagreb
“ŽIVI SVIJET MALE MACE” - izdavač G.G.&BS PRINT Zagreb
“EKO SOS” - izdavač SLOVO I RAST KNJIGA Zagreb
“GORSKI VJETROVI” - izdavač GOD&SLOVO Zagreb
“DOMOVINSKI BOJ” - samostalno autorsko izdanje
“ZNAM - HOĆU - MOGU” - samostalno autorsko izdanje
“STVARANJE HRVATSKE” - A.G. MATOŠ Samobor & BS
“ŽIVI SVIJET. PTICE PJEVICE” - A.G. MATOŠ Samobor & BS
“ŽIVI SVIJET EGZOTIČNE PTICE” - A.G. MATOŠ Samobor & BS
“ŽIVI SVIJET MEDVJEDI” - A.G. MATOŠ Samobor & BS
“MEĐUGORJE” - samostalno autorsko izdanje
“STARÍ ZAGREB” - HUGO d.o.o. & BS
“VIROVITICA” - PUSA d.o.o. & BS
“PLITVIČKA JEZERA” - A.G. MATOŠ Samobor & BS
“DINAMO” - samostalno autorsko izdanje

Izdavač: Muzej Prigorja
Za izdavača: Morena Želja Želle
Autor teksta i ilustracija: Stanko Bešlić
Likovno oblikovanje: Stanko Bešlić
Priprema za tisak: Graforad
Tisak: Graforad
Naklada: 500 kom.

Voditelj programa: Tomislav Dilber
Savjet Galerije Kurija: Sanda Stanaćev Bajzek, Feđa Gavrilović, David Kelčec, Svebor Vidmar i
Tomislav Dilber

Sesvete, 2018. god.

ISBN 978-953-7820-16-9

CIP:

Publikacija je realizirana sredstvima Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost autora.

Morti je i vnogi kraj
Lepši, neg bôgi je taj,
Ali dom je dragši, je li,
Neg i svet taj celi!

Dragutin Domjanić

